

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redakcja i Administracja: JAGIELLOŃSKA 3,
Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppół.
Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 ppół.
Redaktor działu gospodarczego przyjmuje
od 8—9 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Konto czekowe P. K. O. 80.750.
Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry przed tekstem—25 gr., w tekście—30 gr., za tekstem—10 gr., ogł. mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petytowy) kronika rekl.—nadesłane—35 gr., (za wiersz redakcyjny), nekrologi—25% zniżki, dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. zagraniczne—50% drożej, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej, w dniu świątecznym i w miejscowe—15% drożej. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy na IV stronie 10-cio łamowy. Terminy druku ogłoszeń mogą być przez administrację dowolnie zmieniane.

8-mio klasowe Koedukacyjne Gimnazjum im. T. Czackiego
typu humanistycznego (z łaciną) z oddziałem matemat. przyo-
dniczym we własnym nowoczesnie urządzonej gmachu szkolnym
przy ul. Wiułskiego 13. 4804.3

Plac do gier i zabaw oraz ogród szkolny.
Podania wraz z dokumentami przyjmuje kancelaria (tymczasem przy ul.
Wiułskiego 11), codziennie od godz. 11—12 rano i od 4—5 wiecz.
Egzaminy wstępne rozpoczną się dn. 27 sierpnia o godz. 10 rano.

Echa czwartkowych wyborów.

Pierwsze artykuły prasy wileńskiej o wyborze prezydenta miasta zmuszają nas do kilku uwag. „Słowo” gniewa się na „dziesiątkę” za jej kandydatury i taktkę wyborczą. Wszyskiemu winna „dziesiątka”.

Otóż przedewszystkiem nie widzimy podstaw do melancholii. Wynik wyborów czwartkowych uważamy za pomyślny. Jest on też z zadoleniem przyjmowany przez przedstawicieli wszystkich ugrupowań Rady Miejskiej, gdy tylko rozmowa w nielicznym gronie gasi zapal demagogiczny i pozwala na obiektywną ocenę. Przez wszystkich... z wyjątkiem „dwunastki” a przynajmniej „Słowa”, których opinie, jak mieliśmy to już możność stwierdzić, nie raz bardzo od siebie odbiegają.

Dziennik konserwatywny twierdzi, że kandydatura p. Witolda Abramowicza „oburzyła i niechęć do współpracy z 10 ką pewne sfery”. Jakże? Enecka 14-ka nie wchodziła przecie w grę a właśnie ona jedna miała podstawy do stanowczych zastrzeżeń przeciwko kandydaturze mec. Abramowicza. Rozumiemy doskonale, że przedstawiciele tej grupy nie mogli oddać swych głosów na człowieka, który od wielu lat przewodził anty-endeckiemu obozowi w naszym mieście, zupełnie tak samo jak lewica nie mogłaby oddać swych głosów np. za p. Zwierzyńskim mimo jego niezaprzeczonych zalet osobistych i szacunku, jakim się cieszy we wszystkich ugrupowaniach politycznych.

„Oburzenie” innych grup jest dla nas trudne do zrozumienia. Wybitny prawnik, obywatel o niewątpliwie dużych zasługach dla kraju, pierwszy prezes Tymczasowej Komisji Rządzącej jest kandydatą „oburzającą”? Chyba tylko dla kapanych w gorącej wodzie dziennikarzy. Jeśli kandydatura ta nie wypadła na samem posiedzeniu Rady Miejskiej wobec sprzeciwu kandydata, to powodem jest stanowisko radnych żydowskich.

Gdy jedenastu radnych 14-ki zgóry wycofało się z gry, zaś pięciu radnych skrajnej lewicy (15-ki) zasadniczo oświadcza się przeciwko każdej kandydaturze „burżuazyjnej”, osiągnięcie absolutnej przynajmniej większości bez poparcia głosów żydowskich staje się niemożliwe. Arytmetyka daje na to pytanie odpowiedź jasną i matematycznie ścisłą. Radni żydowscy zgłosili zastrzeżenie (bez jednak jakiegos „oburzenia”) przeciwko kandydaturze mec. Abramowicza, uważając ją za „antysemityczną”. Logika radnych żydowskich dziwnymi chadza drogami, wprawiając pewnie w nieład kłopot przyjaciół p. J. Obsta.

Według „Słowa” kandydatura p. Jana Piłsudskiego „była do przyjęcia dla wszystkich”. W takim razie bądźmy ścisli. W czasie wyborów okazało się bowiem, że jeśli jest do przyjęcia dla wszystkich, to w każdym razie nie dla 12-ki.

Nie dla 12-ki, popieranej przez „Słowo”, na którego szpaltach frazes „rząd Marszałka Piłsudskiego” powtarza się w każdym numerze zapewne od 300 do 3.000 razy!

Jeśli sędzia Jan Piłsudski, którego koleży klubowi, mimo energicznego sprzeciwu, uprosili o zgodę na wystawienie kandydatury, cofnął ją po pierwszym głosowaniu, to miał do tego dostateczną podstawę w niepoważnym stanowisku tej grupy rządowej, ultrarządowej nawet, która kandydaturę jego poparła jednym palcem, wysuwając jednocześnie kandydaturę dostatecznie skompromitowanego p. Bańkowskiego. Tak jest, p. sędzia Jan Piłsudski, cofając swą kandydaturę miał zupełną słuszność!

Napisano też cośśnecioś o zbiegach 10-ki wobec radnych żydowskich. Stwierdzamy, że jest to nieprawda. Radni żydowscy od początku wysunęli zasadę handlową: poparcie kandydatury prezydenta w zamian za wykonania budżetu a la Bańkowski t. j. zgodnie z istniejącym dotąd szczegółniej korzystnym dla społeczeństwa żydowskiego podziałem funduszy na oświatę, opiekę społeczną i t. d. Drugi warunek: pomoc w uzyskaniu drugiego ławnika. Propozycje takie wysunęto wobec wszystkich klubów z gotowością poparcia każdej kandydatury na prezydenta, przyczem endecki kandydat 12-ki p. Bańkowski, o ile wiemy, byłby tu szczególnie mile widziany.

Konsekwentnie tym razem stanowisko 14-ki, które motywujemy wpływem niektórych nowych radnych z tej grupy usunęło możliwość targów o kandydaturę p. Bańkowskiego, która pozostała jedynym z wielu późniejszych wynalazków gorliwego opiekuna najdziwniejszej grupy radnych: 12-ki.

W pierwszym głosowaniu wysunęto kandydaturę red. Ludwika Abramowicza. Publicysta ten propagował w swym tygodniku zasadę „listy krajowej”, popieranej przez wszystkie narodowości naszej ziemi. To właśnie sprawiło zapewne, że przedstawiciel Litwinów i przedstawiciel Rosjan, demonstracyjnie oddali w pierwszym głosowaniu swe głosy za p. Ludwikiem Abramowiczem. My odmiennie od utalentowanego publicysty z „Przeglądu Wileńskiego” przedstawiamy sobie zagadnienie współżycia poszczególnych narodowości na terenie b. W. Ks. Litewskiego. Eksperyment z głosowaniem był jednak ciekawy i symptomatyczny. Wskazał on, że zgodne współżycie wszystkich narodowości naszej ziemi dalekiem jest w tej chwili od rzeczywistości. Będziemy dążyli do niego inaczej niż p. Ludwik Abramowicz, ale celu tego tracić z oczu nie będziemy.

Prezydentem został mec. Józef Folejewski. Cichy i wytrwały, uni-

Jubileusz ks. biskupa Bandurskiego.

Akademja ku uczczeniu ks. biskupa Bandurskiego.

W niedzielę 24-go b. m. o godz. 8 m. 30 w. odbędzie się w Teatrze Letnim Akademja ku uczczeniu 40 letniej pracy kapłańskiej i społecznej ks. biskupa Władysława Bandurskiego.

W programie—przemówienia, recytacje utworów ks. Biskupa Bandurskiego, śpiewy solowe.
W wykonaniu biorą udział: pp. W. Hendrychówna, J. Hryniewicka, A. Ludwig i W. Szczepański.
Ceny miejsc od 30 gr. do 3 zł.

J. E. Biskup Bandurski honorowym obywatelem Lwowa.

LWOW. 22. VII. (Pat.) Rada Miejska na wczorajszym posiedzeniu nadała ks. biskupowi Władysławowi Bandurskiemu z okazji 40-lecia jego kapłaństwa, obywatelstwo m. Lwowa.

Program uroczystości.

Prezydium Komitetu uczczenia 40 letniej rocznicy pracy kapłańskiej i obywatelskiej J. E. ks. biskupa dr. Władysława Bandurskiego zwraca się z gorącym apelem do całego społeczeństwa, wszystkich instytucyj, organizacyj, stowarzyszeń i związków społecznych, aby w niedzielę dnia 24 b.m. przyjęli jaknajszerszy i najliczniejszy udział w organizowanym przez Komitet, aczkolwiek zgodnie z wolą samego Kapłana Patrioty nader skromnym, na cześć Jego obchodzie.

Program uroczystości niedzielnej będzie następujący:
1) Godz. 9 rano — nabożeństwo w Ostrej Bramie celebrowane przez E. ks. biskupa Bandurskiego.

2) Godz. 12 m. 45 zbiórka delegacji wszystkich stowarzyszeń, związków i organizacji oraz osób poszczególnych w sali Pałacu, pozzem odbędzie się uroczysty akt wręczenia pamiątkowego adresu w mieszkaniu ks. Biskupa.

Prezydium Komitetu jednocześnie zawiadamia, iż ostatnie posiedzenie Komitetu Ogólnego odbędzie się dziś o godz. 19 w Wielkiej Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego, na które uprasza się o przybycie wszystkich uczestników zebrania organizacyjnego, oraz te wszystkie osoby, które życzą sobie przyjąć udział w obchodzie.

Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Składanie podpisów na adresie pamiątkowym.

Prezydium Komitetu uczczenia 40 letniej rocznicy pracy kapłańskiej i obywatelskiej J. E. ks. biskupa dr. Władysława Bandurskiego wzywa gorąco wszystkie organizacje, stowarzyszenia, związki społeczne, oraz osoby poszczególne do składania swych podpisów w adresie pamiątkowym.

Podpisy składać można w Urzędzie Wojewódzkim (I piętro pokoi Nr. 39) na ręce referenta Wydziału Prezydjalnego p. A. Wendorffa, w dniu dzisiejszym od godz. 8 do 13 m. 30.

Prezydium Komitetu.

Rewizja w redakcji „Natio”.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj w godzinach popołudniowych policja przeprowadziła szczegółową rewizję w redakcji miesięcznika „Natio”, będącego organem mniejszości narodowych w Polsce.

Aresztowano jednego ze współredaktorów pisma Kołowarjo. O przyczynach i skutkach rewizji, jakoteż aresztowania redaktora dotychczas nie wiadomo.

Należy zaznaczyć, że w skład komitetu redakcyjnego wchodził: ze strony Ukraińców sen. Czerkaski, ze strony Niemców sen. Hasbach, ze strony Żydów pos. Grunbaum, Białorusinów pos. Jeremicz i Litwinów pos. Olsejko.

Dotychczas wyszły trzy numery tego pisma, a z tych ostatni przed dwoma tygodniami.

Wyrok w sprawie Chorzowa.

WARSZAWA, 22 VII. (Pat.) Dowiadujemy się, że według informacji otrzymanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych z poselstwa Rzeczypospolitej w Hadze, wyrok sątego trybunału międzynarodowego sprawiedliwości co do kompetencji tego trybunału do rozpatrzenia niemieckiej skargi w sprawie Chorzowa, ogłoszony będzie dopiero we wtorek dnia 26 b. m. Wobec tego wszelkie informacje o rezomej treści tego wyroku uważać należy za przedczesne.

kający rozgłosu działacz społeczny, wybitny prawnik, od wielu lat pracujący nad zagadnieniami samorządowymi i związaniem z niemi kwestjami ekonomicznymi, a nadewszystko zdobywający sobie zaufanie wszystkich, którzy go otaczają, czy to w pracy zawodowej adwokata, czy na stanowisku urzędowem, czy wreszcie przy warsztacie pracy społecznej. Z wice-prezydentem Czyżem ma niektóre rysy wspólne: przeszłość rewolucyjną w dobie walki o niepodległość i związane z tem areszty i deportacje. Są to kartki paszportu obywatelskiego, o których zwykło się zapominać. Wbrew jednak tym, którzy uczą

Zawieszenie rokowań polsko-niemieckich.

WARSZAWA, 22. VII. (Tel. wł.) Rozmowy prowadzone między Ministerstwem Spraw Zagranicznych a poselstwem niemieckim w Warszawie na zasadzie porozumienia ministrów Zaleskiego i Stresemanna w Genewie na sesji narodowej Ligi Narodów, mające na celu umożliwienie wznowienia formalnych rokowań o traktat handlowy na podstawie uzgodnienia głównych zasad przyszłego traktatu, zostały w związku z ferjami letnimi zawieszono na okres 4 tygodni.

Dotychczasowe rozmowy doprowadziły do uzgodnienia zasad, dotyczących uprawnień osób fizycznych na terytorjum obu stron. Po ukończeniu rozmów, odnoszących się do zasadniczych wytycznych z dziedziny gospodarczej, oczekiwac należy wznowienia formalnych rokowań co do przyszłego traktatu handlowego polsko-niemieckiego.

Attaché wojskowi przy poselstwach niemieckich.

BERLIN. (Pat.) „Socialistischer Presse Dienst” dowiada się, że narady, prowadzone między ministerstwem Reichswehry, a innemi zainteresowanymi ministerstwami w sprawie delegowania stałych niemieckich attaché wojskowych zagranicę zakończyły się zaakceptowaniem przez rząd stanowiska ministerstwa Reichswehry, w myśl którego rząd Rzeczy mimo pewnej wątpliwości natury politycznej uznał wysłanie stałych attaché wojskowych i marynarki za bezwarunkowo niezbędne w interesie niemieckiej siły zbrojnej. W myśl tej decyzji przy rządach każdego z mocarstw, mają być akredytowani jeden attache wojskowy i jeden attache marynarki.

Oświadczenie ks. Karola.

PARYŻ. 22 VII. (Pat.) „Le Matin” ogłasza oświadczenie ks. Karola stwierdzające, iż żałuje on, że nie może obecnie złożyć deklaracji, jakiej wymaga nowa sytuacja.

Książę zwrócił się telegraficznie do rodziny, wyrażając życzenie wzięcia udziału w uroczystościach pogrzebowych, dotychczas jednak nie otrzymał żadnej odpowiedzi.

Ogorkowe wiadomości.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W dniu wczorajszym w pismach porannych warszawskich ukazała się wiadomość jakoby minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Skłodowski miał opuścić swe stanowisko, a na miejsce jego miałby zostać minister Miedziński.

Według zasiągniętych informacji ze ster miarodajnych wiadomości ta jest bezpodstawna.

Wyjazd posła Patka.

(Telefon. od wł. kor. z Warszawy).

Pos. Patek po kilkudziesięciodniowym pobycie w Warszawie powraca dziś do Moskwy. Podczas szeregu konferencji, jakie odbyły się w Belwederze pod przewodnictwem Marszałka Piłsudskiego ustalono instrukcje dla naszego przedstawiciela w Moskwie, które pozwolą p. Patkowi kontynuować rozmowy dyplomatyczne z p. Czczynerinem w sprawie ostatecznej likwidacji zaradźnienia, jakie wynikło między obu państwami po zabójstwie pos. Wojkowa.

Pos. Patek ma również w myśl otrzymanych instrukcyj kontynuować rozmowy z miarodajnymi czynnikami sowieckimi w sprawie zawarcia wzajemnego paktu o nie-agresji i traktatu handlowego.

O zjednoczeniu ruchu ludowego.

(Telefon. od wł. kor. z Warszawy).

Polski Związek Organizacji Kółek Rolniczych zwrócił się do prezydium stronnictwa chłopskiego, Wyzwolenia i Piasta z odezwa, wyrażającą niezadowolone poczucie wszelkich starań, zmierzających do zjednoczenia ruchu ludowego w Polsce.

Obecnie wobec ważnych momentów politycznych Zw. Organizacyi Kółek Rolniczych prosi prezydja wyżej wymienionych klubów o wydelegowanie swoich upoważnionych przedstawicieli w możliwie krótkim terminie dla omówienia sprawy zjednoczenia politycznego ruchu ludowego w Polsce, oraz zagadnień dotyczących układu stosunków między organizacyjami ludowemi zarówno pod względem gospodarczym jak i politycznym.

Minister Zaleski obejmuje urzędowanie.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Minister Spraw Zagranicznych p. Zaleski, który powraca szybko do zdrowia, rozpocznie urzędowanie z dniem 1 sierpnia.

Życiorys nowych ławników.

Dr. Wiktor Maleszewski—kandydat demokracji z 10-ki, dotychczasowy naczelny lekarz Kasy Chorych m. Wilna urodził się w roku 1883 w kalwaryjskim powiecie b. gubernji Suwalskiej. Studia uniwersyteckie na wydziale medycznym ukończył w roku 1909, obejmując następnie na południu Rosji stanowisko powiatowego lekarza i kierownika szpitala. Z chwilą wybuchu wojny wzięty do wojska w stopniu oficerskim pełnił nieprzerwanie służbę na froncie. Warmji gen. Zelfgowskiego zajmuje w stopniu majora w p. stanowisko szefa sanitarnego grupy wojsk Litwy Środkowej.

Ostatnio dr. Wiktor Maleszewski jest naczelnym lekarzem Kasy Chorych m. Wilna.

P. Jan Żejmo—wybrany głosi P. P. S., urodził się w Wilnie. Przed wojną był osobistym sekretarzem znanego mecenasa s. p. Wróblewskiego, przechodząc później do pracy bankowej w Banku Ziemiakim w Wilnie.

Podczas wojny wstępuje do Magistratu, obejmując kierownictwo kancelarii. Z chwilą wkroczenia Wojsk Polskich do Wilna przenosi się do pracy w administracji zajmując stanowisko kierownika kancelarii Departamentu Spr. Wewn. L. Śr. Ostatnio jest inspektorem Okręgowego Związku Kas Chorych.

P. Jan Łokucijewski—wybrany głosi amek endecko-chadeci urodził się w roku 1879 w Oszmie. Do wybuchu wojny europejskiej trudni się w miejscu urodzenia rolnictwem. W czasie inwazyi niemieckiej emigruje do Rosji, skąd wraca do Polski po zajęciu wileńszczyzny przez wojska polskie. Osiedla w Wilnie i podczas wyborów Rady Miejskiej przed siedmioma laty zostaje wybrany wice-prezydentem m. Wilna, na którym to stanowisku pozostawał do ostatnich dni.

P. Grzegorz Abramowicz—wybrany ławnikiem głosi Blok Żydowski, urodził się w roku 1888 w Wilnie, gdzie uczęszcza do gimnazjum. Na wyższe studia wyjeżdża do Petersburga, gdzie kończy w roku 1912 wydział prawny. Ponieważ Rosjanie wprowadzili wówczas dla Żydów ograniczenia przy wstępowaniu do adwokatury, p. Abramowicz poświęca się pracy bankowej, zajmując w banku moskiewskim stanowisko dyrektora wydziału. W międzyczasie bierze udział w pracy kooperacyjnej. Po przewrocie bolszewickim powraca do Wilna, i w wyniku wyborów do s. p. Rady Miejskiej zostaje wybrany ławnikiem, obejmując sekcję nieruchomości miejskich.

Depesza Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do króla Michała I.

WARSZAWA. 22. VII. (Pat.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej wysłał do Michała I, króla Rumunii następującą depeszę:
J. K. M. Michał I, król Rumunii. Bukareszt. Poleciłm ministrowi Polski, reprezentować mnie specjalnie przy Waszej Królewskiej Mości w charakterze ambasadora nadzwyczajnego na smutnych ceremoniach pogrzebowych. J. K. M. Ferdynanda I, oraz wyraził W. K. Mości wraz z najgłębszymi kondolencjami najszczerze życzenia Jego pomyślnego panowania.

(—) Ignacy Mościcki.

Z Litwy Kowieńskiej.

Likwidacja „Lietuva“.

KQWNO, 22.VII (ATE). Urzędowy dziennik „Lietuva“ przestaje wychodzić. Rząd postanowił również zlikwidować drukarnię państwową, która kilka lat temu była

Spław drzewa Niemnem.

RYGA, 22.VII. (ATE). „Rigasche Rundschau“ donosi z Kowna, iż specjalna komisja przy Ministerstwie Komunikacji ma zbadać możliwość spławu drzewa drogą wodną, poczynszy od granicy pol-

Gen. Le Rond w Kownie.

KOWNO, 22.VII (PAT) Wczoraj odbyło się tu uroczyste wręczenie gen. Le Rond litewskiego krzyża wojennego. Wczorajem

Profesor Herbaczewski odpowiada szowinistom litewskim.

WARSZAWA, 22.VII. (Pat.) Od opuszczającego Polskę profesora uniwersytetu kowieńskiego p. J. A. Herbaczewskiego dyrektor P. A. T. otrzymał pismo treści następującej:

Wielce Szanowny Panie Dyrektorze! Za łaskawem pośrednictwem P. A. T. podaję do publicznej wiadomości następującej treści swoje oświadczenie:

Organ litewskiej partii tautininków „Lietuvis“ publikuje, że ja bez zgody rządu litewskiego przebywam w Polsce i grozi, że będę skazany na banicję. „Lietuvis“ zrobił niesłychany kawał polityczny. Więc jak to — obywatel Litwy J. A. Herbaczewski z wiedzą rządu litewskiego bawi w Polsce; wobec Polaków manifestuje lojalność dla tegoż rządu, robi wielką reklamę dla Litwy i za to „Lietuvis“ ma zamiar wypędzić go z ojczyzny, która jeszcze nie jest prywatną własnością p. redaktora tegoż pisma. Gdzie logika? Gdybym zożydzał rząd litewski w Polsce, czy nie zasłużyłbym na pochwałę „Lietuvisa“? Takiego kawału politycznego nawet satyryczne pisma nie mogą wykombinować.

Na szczęście rząd litewski ma zawiele rozumu politycznego, aby

Kongres prasy niemiecko-skandynawsko-bałtyckiej w Gdańsku.

GDANSK, (Pat.). W dniach od 21 do 24 lipca obradować tu będzie kongres prasy niemieckiej, skandynawskiej i bałtyckiej. W programie przewidziane jest przyjęcie uczestników kongresu przez senat w Arturshofie. Jak wiadomo w maju r. b. senat wolnego miasta odmówił udzielenia lokalu w Arturshofie na kongres dziennikarzy polskich, który wobec tego został odwołany. Pierwszy tego rodzaju zjazd prasy niemieckiej, skandynawskiej i bałtyckiej odbył się w roku ubiegłym w Lubece. Obecny zjazd będzie zorganizowany przez prasę niemiecką, która poza ofic-

Po wileńskich uroczystościach Słowackiego.

(Dociekania w sprawie niektórych jego portretów). Co pozostało w Wilnie naszym z pamiątek uroczystych dni obchodu narodowego sprowadzenia trumny Juliuszowej do grobów królewskich na Wawelu? Nie uczył jeszcze dotychczas gród uniwersytecki Słowackiego monumentem wspanialszym, — upamiętniającym zwłaszcza tu jego dłuższy pobyt i do rozbudzenia się jego twórczości poetyckiej. Nie znalazł się jakś czas na ustawienie pomnika symbolicznego autora „Anhellego“ w kościele akademickim św. Jana, gdzie przecież, pomimo czujności władz carskich, udało się jakoś umieścić w r. 1899 tym monumentem sarkofagowy Mickiewicza, a wkrótce potem pomniki autora „Felicjy“ — Odyfka i ukochanego lirnika wioskowego, Syrokomi. Szczęście, dzięki zabiegliwości gorącego rzecznika genjuszu autora „Lili Wenedy“ prof. F. Ruszczyca, wszechnica wileńska poważnie odznaczyła, artystycznie skomponowaną pamiątką, zewnętrzną ścianą kamienicy, w której jeszcze przed setką lat mieszkał razem z matką swą i ojcem Juljusz Słowacki.

Na ścianie onej zajął estetyczna kompozycja rzeźbiarska, wykonana podług wskazówek Ruszczyca, opracowana przez prof. B. Bałzukiewicza, za wyjątkiem tablicy białej marmurowej, na której napis stylowo ułożony został przez cenionego naszego liternika prof. grafiki Bonaventury Lenarta. B. Bałzukiewicz wdzięcznie ułokował figurę symbolicznego łabędzia pod bustem poety. Popiersie Słowackiego doskonale się prezentuje umieszczone w wnęce ściany. Kto faktycznie wykonał ów biust Juliusza charakterystyczny i odznaczający się podobieństwem, nie wiadomo. Prof. Bałzukiewicz, który naprawił i skoregował artystycznie owe popiersie znalazł u jego spodu wyrte litery, jak mię zapewnił C. K. Podobno prof. gimnazjum Stan. Kozaryn, który udzielił tę drogą pamiątkę gwoili jej rozpo-wszecznienia w odelwach, utrzymuje, że autorem tej rzeźby jest jakiś Francuz. Wiem jednak dobrze, że pracował w Wilnie jako rzeźbiarz z pochodzenia Francuz, jedynie tylko Jan Le Brun, a więc innym byłby kryptonim na biuście Słowackiego. Przytem znakomitego talentu artysty ów Le Brun,—a był on profesorem rzeźby w dawnym Uniwersytecie Wileńskim, jeszcze przed

Łączę wyrazy głębokiego poważania (—) J. A. Herbaczewski.

Warszawa, dnia 21 lipca.

jalnym celem—nawiązania bliższych stosunków i omówienia spraw zawodowych dąży do zapewnienia sobie wpływu na prasę państw skandynawskich i bałtyckich.

Doktor med. LUKIEWICZ choroby skórne i weneryczne powrócił.

Ul. Mickiewicza 9, wejście z ulicy Śniadeckich 1.

Przejm. od 1—2 i 4—7. 4844

Popierajcie przemysł krajowy!

Z Ligi Narodów.

Obrady podkomisji lotniczej.

GENEWA, (Pat). Obradowała onegdaj podkomisja lotnicza stałej komisji doradczej do spraw wojskowych przy Radzie Ligi Narodów. Ze strony polskiej uczestniczył w obradach mjr. Stebłowski.

Na porządku dziennym znajdowała się sprawa żądania Gdańska zniesienia ograniczeń fabrykacji aeroplanów cywilnych, ustalonych poprzedniemi decyzjami Rady. Po dyskusji wyłoniono komitet redakcyjny, który na jutrzejszem posiedzeniu przedstawi projekt raportu dla Rady Ligi Narodów.

Prawdopodobnie komitet wyrazi opinję, że prowadzenie fabryki aparatów lotniczych wymaga znacznych subsydjów, zwłaszcza tam gdzie dotychczas fabryki takiej nie było. Wobec tego produkcja samolotów w Gdańsku wymagałaby znacznych składow i bardzo poważnych subsydjów, co z kolei rzeczy obciążałoby budżet wolnego miasta.

Trzy układy do zarejestrowania.

GENEWA, (Pat.). Rząd polski złożył w Sekretarjacie Generalnym Ligi Narodów następujące trzy układy celem zarejestrowania: polsko niemiecką umowę kolejową, podpisaną w Berlinie 27 marca 1926 roku, polsko-niemiecką umowę, dotyczącą ułatwień w ruchu kolejowem, podpisaną w Warszawie 26 marca 1927 roku, i polsko-niemiecką umowę zawartą w sprawie ruchu granicznego, a podpisaną w Poznaniu 27 stycznia 1926 roku.

Katastrofa na morzu.

BERLIN, (Pat.). „Vossische Ztg“ donosi ze Sztokholmu, że wczoraj po południu w drodze z Helsingforsu do Szczecina zderzył się niemiecki parowiec Ruegen z okrętem wojennym fińskim. Siła zderzenia była tak wielka, że kapitan i jeden marynarz, znajdujący się na pokładzie okrętu fińskiego zrzuceni zostali do morza. Kapitan utonął. Parowiec niemiecki nie odniósł większych uszkodzeń.

Wielka burza na Formozie.

PARYŻ, (Pat.). „Le Matin“ donosi na podstawie źródeł angielskich z Taiheku, że gwałtowna burza szaleje od pięciu dni w południowej części wyspy Formoza.

Szesnaście osób zginęło, około stu odniosło rany. Ponadto zniszczone zostały bogate plantacje trzciny cukrowej.

Z Państw Bałtyckich.

Finlandja nie pertraktowała z Sowiecami.

HELSINGFORS, 22. VII. (Pat.) Z powodu wiadomości, które ze źródeł rzekomo fińskich ukazały się w prasie estońskiej, jakoby wznowione zostały pertraktacje o pakt nieagresji między Sowiecami a Finlandją tutejsze Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje, że żadne kroki w tym kierunku nie zostały podjęte ani ze strony sowieckiej, ani ze strony fińskiej.

Nie jest tak dobrze jakby się zdawało.

RYGA, 22.VII. (ATE). Wbrew pierwotnym informacjom o poczynionych przez poselstwo sowieckie poważnych zamówieniach w przemysle lotewskim, okazuje się obecnie, iż w danym wypadku nietyłe uchodziło o zawarcie definitywnych umów w sprawie tych zamówień, ile o przygotowanie tranzakcyj w taki sposób, ażeby z chwilą ratyfikacji układu handlowego lotewsko-sowieckiego odnośnie tranzakcje mogły być sfinalizowane.

Pogłoski o przygotowaniach tych zamówień przedstawiciele sowieccy wyjaśniają w ten sposób, że rok gospodarczy sowiecki zaczyna się w październiku i do tego czasu maszą być wyjaśnione możliwości

Manewry floty sowieckiej.

TALLIN, 22.VII. (ATE). Wczoraj wieczorem w pobliżu Nargen przepłynęły 4 większe łodzie sowieckie, kierując się na zachód. Dziś rano dostrzeżono na tem samym miejscu flotę sowiecką w składzie 6 krążowników i 6 torpedowców.

Groźny pożar.

RYGA, 22.VII. (Ate). Według doniesień z Helsingforsu pożar zniszczył w miejscowości Peelakaella 70 domów. Przeszło 100 rodzin pozostało bez dachu.

Wielki pożar lasów.

RYGA, 22.VII. (Pat). W ostatnich trzech dniach szerzył się w okolicy Griwa na południe od Dynaburga pożar lasów, który zniszczył 100 ha wartościowego lasu.

objęciem katedry rzeczowej przez utalentowanego jego ucznia Kazimierza Jelskiego. K. Jelski, jak wiadomo, pracował w Wilnie już za czasów akademickich Słowackiego, a więc po zgonie prof. Le Brun'a. Ubolewać należy, że nikt dotychczas w Wilnie nie odszukał choćby jednej tylko rzeźby tego świętego artysty. O Le Brunie niedawno ogłosił w Warszawie ceną rozprawę wraz z podobiznami jego rzeźb prof. Z. Batowski. Jak wiadomo, przed przybyciem do Wilna, prof. Le Brun znanym był w Warszawie rzeźbiarzem dworu Stanisława Augusta. Dziwnem jest, że w zbiorach wileńskich a nawet w wileńskim T-wie Lekarskim nie dochował się żaden z profsorskich biustów wileńskich, dłuży Le Brun'a. Musiały one chyba się znajdować, jako też inne jego rzeźby, w wileńskiej pracowni domowej K. Jelskiego przy ul. Subocz w domu jego własnym, skąd synowie ś. p. prof. Jelskiego, oficerowie rosyjscy kazali wyrzucić do rzeki Wilni całe wozy rozmaitych odlewów gipsowych. A były tam piękne barielify, studia figuralne, popiersia i maski pośmiertne profsorskie i t. p. Może owe litery na białym Słowackiego, skorygowanym przez Bałzukiewicza oznaczają przesta-

Z Rosji Sowieckiej.

Odezwa komitetu wyk. 3-ej Międzynarodówki w sprawie wypadków w Austrii.

MOSKWA, 22.VII. (Kor. w.). Komitet wykonawczy 3 ej Międzynarodówki zwrócił się do robotników wszystkich krajów z odezwą nawołującą do poparcia ruchu komunistycznego w Austrii.

W odezwie tej oskarża komitet wykonawczy 2 gą międzynarodówkę o połowiczne wystąpienia, zdradę rewolucji i współpracę z burżuazją.

Manewry floty sowieckiej.

MOSKWA, 22.VII (Pat.) Flota bałtycka wyjechała z Kronsztadu w celu odbycia manewrów w zatoce.

Udział Żydów w zbrojeniach ZSSR.

MOSKWA, 22.VII. (Kor. w.). Żydowskie sowieckie czasopisma rozpoczęły wśród robotniczych mas żydowskich agitację która ma na celu zamodestrowanie udziału Żydów w obronie ro-

Odkrycie nieznanego jeziora.

MOSKWA, 22.VII. (Kor. w.). Naukowa ekspedycja sowieckiej Akademii Umiejętności odkryła w Kazakstanie dotychczas nieznanego jeziora.

Z Białejrusi sowieckiej.

Czołg im. „Feliksa Dzierżyńskiego.

MIŃSK, 22.VII. (Kor. w.). W związku z rocznicą śmierci Dzierżyńskiego w Mohylowie została zorganizowana komisja dla zbiórki ofiar na budowę czołgu im. Dzierżyńskiego. Zdaniem „Zwiedzy“ jest to najlepszy sposób uczczenia pamięci „wielkiego rewolucjonisty“.

Znowu „polski szpieg“.

MIŃSK, 22.VII. (Kor. w.). Sąd okręgowy w Mińsku skazał na karę śmierci Arsenjusza Sazonowicza oskarżonego o rzekome szpiegostwo na rzecz Polski.

Białorutynizacja radja.

MIŃSK, 22.VII. (Kor. w.). W związku z intensywnie przeprowadzoną białorutynizacją radjo-stacji nadawczej w Mińsku rozpoczęto nadawanie audycji w języku białoruskim.

Ten, który zna swoją żonę.

Ona: Dowidzenia, Józeczku, panna napisz do ciebie za tydzień. On: Janeczko złotą! czyby ci na dłużej nie mogło starczyć pieniędzy? („Pele - Mele“)

B. legjoniści

proszeni są o przybycie w dniu dzisiejszym do lokalu świetlicy Związku Strzeleckiego, ul. Dominikańska 13, o godz. 19.30 w sprawie b. ważnej.

Międzynarodowy zjazd okulistyczny w Scheweningen.

W Scheweningen w Holandji odbyła się ostatnio międzynarodowa konferencja dla organizacji i przygotowania międzynarodowego kongresu okulistycznego. 25 państw wysłało na konferencję swoich przedstawicieli. Z Polski przybyli pp. profesor Szymański i dr. Kapuściński. Obaj delegaci polscy zostali powołani do komisji organizacyjnych: Szymański do sekcji naukowej dla zbioru tematów, Kapuściński do sekcji finansowej.

Głosy prasy zagranicznej o kongresie geografów i etnografów w Polsce.

W związku z odbytym niedawno w Polsce kongresem geografów i etnografów słowiańskich ukazują się obecnie obszerne sprawozdania w prasie zagranicznej. Ostatnio zamieszczają obszerne artykuły „Prager Presse“ (prof. Harak) oraz „Slovak“ (prof. Florek). Obaj ci uczeni nazywają zjazd etnografów i geografów w Polsce jednym z najważniejszych dla nauki słowiańskiej wydarzeń ostatnich czasów.

leński, a może krzemieniecki, wyobrażający go w wieku lat 15 czy może 16, a więc akurat z czasów przebywania Słowackiego wkrótce z klas starszych gimnazjum. Dobrze byłoby skopjować dla Wilna parę takich portretów! Wilnu znanem jest z reprodukcji li tylko portretów dziecięcy Juljusza, wykonany w oryginalnym pastelowym przez prof. J. Rustema. Przechowywa go krakowskie Muzeum Narodowe. W zbiorach Ossolineum jest portret olejny nieszczęśliwego, jak powiadają znawcy, pendzla, ale może z rysów podobny, albowiem wykonany on był z natury w Dreźnie w r. 1831. Kto był jego autorem dotychczas nasi historycy sztuki nie wiedzieli wcale. Otóż, jak udało mi się wykryć w rękopisie wileńskiego art. mal. ś. p. Jana Baniewicza, on to był autorem onego konterfektu. Baniewicz kształcił się w rysunku u prof. malarstwa Jana Rustema. Pod nim też rozwinął swe zdolności w kierunku wykonywania dobrych kopij z obrazów i sztucznych oraz wypracowania wdzięcznych minjatur. Baniewicz zmarł w Wilnie w r. 1881. Na grób na Rossie obok pomnika Marka Sokolowskiego, znakomitego wileńskiego gitarzysty.

L. Uziębło.

Zycie gospodarcze.

Z działalności Państwowego Banku Rolnego.

W dniu 1 lipca r. b. odbyło się pod przewodnictwem p. prezesa Bujaka posiedzenie Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego, na którym dyrekcja złożyła relację z działalności Banku za ostatnie półrocze, ponadto przeprowadzone zostały obrady nad sprawami, dotyczącymi kredytu długoterminowego i dłuższej terminowej, nad organizacją nowo otwierającego się banku w Krakowie i nad projektowanym planem akcji zbożowej.

Sprawozdanie dyrekcji, przedstawione Radzie Nadzorczej wykazało najlepiej, jak szybko postępuje pomyślny rozwój Banku, zapoczątkowany w latach poprzednich. Cyfrowo rozwój ten ilustrują następujące dane: podczas gdy na dzień 1 stycznia 1927 roku ogólna suma udzielonych pożyczek krótkoterminowych wynosiła 52.554.951.92 zł., pożyczek zaś długoterminowych 4.513.350 zł. w zł., a pożyczek z funduszy administracyjnych 51.298.190.12 zł., na 1 czerwca 1927 r. wzrosła dla kredytów krótkoterminowych do 85.398.000 zł. dla kredytów zaś długoterminowych do 11.190.900 zł. w zł., a dla kredytów i funduszy administracyjnych do 64 mil. 264 tys. zł.; jednocześnie suma bilansowa wzrosła w czasie od 1.1 do 1.V 1927 r. ze 155.675 000 zł. do 230.713.000 zł.

W dążeniu do jaknajwydatniejszego zaopatrzenia w kredyty drobne średniego rolnictwa i do wprowadzenia jaknajdalej idących ułatwień przy uzyskiwaniu pożyczek, wniosła dyrekcja projekt nowelizacji przepisów, dotyczących

kredytu długoterminowego. Projekt ten rozszerza zakres kredytów inwestycyjnych, dotąd przyznawanych wyłącznie na określone ściśle cele, na wszelkie potrzeby gospodarcze. Uchyła więc stosowane dotąd restrykcje, tem samem pozwoli Bankowi zaspokoić w dziale inwestycyjnym liczne potrzeby rolnictwa, które do obecnej chwili nie mogły znaleźć uwzględnienia.

Obok zmian w dziale kredytów inwestycyjnych projekt uszuwa szereg formalności i wprowadza uproszczenia do trybu udzielania pożyczek na zakup gruntu. Wreszcie przewiduje również ułatwienia przy realizacji listów zastawnych, w których przyznawane są pożyczki długoterminowe. Wszystkie te zmiany zostały przez Radę Nadzorczą uchwalone i oczekują jedynie aprobaty p. ministra Reform Rolnych w porozumieniu z pp. ministrami Skarbu i Rolnictwa.

W dziedzinie gotówkowych kredytów dłuższej terminowej postanowiła Rada Nadzorcza rozszerzyć ich zakres na teren Małopolski, z tem jednak, że będą one udzielane każdorazowo wyłącznie na podstawie zaświadczenia właściwego sądu o braku, względnie zniszczeniu hipoteki dla danego gospodarstwa.

W sprawie oddziału Banku w Krakowie Rada Nadzorcza powzięła szereg uchwał, dotyczących organizacji tego oddziału, którego uruchomienie będzie mogło dzięki temu, nastąpić z końcem września.

Wreszcie Rada Nadzorcza wysłuchała sprawozdania dyrekcji w sprawie akcji zbożowej, powierzając przez rząd Państwowemu Bankowi Rolnemu.

Targi Poznańskie.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego otrzymał wiadomość, że na mającą się odbyć w Poznaniu w dniach od 24 września od 9 października b. r. Wystawę Przemysłu Hotelowego, Restauracyjnego i Cukierniczego przybędzie z Czechosłowacji delegacja hotelarzy i restauratorów, na czele której będzie poseł Petrovický, celem zwiedzenia powyższej Wystawy. W tym samym celu przewidziany jest przyjazd jednego z ministrów czechosłowackich dr. Peroutko, oraz kilku zastępców Rady Miejskiej st. miasta Prahy, przyczem powyższa wycieczka zwiedzi również Gdynię, Warszawę i Kraków.

2. Miejski Urząd Targu Poznańskiego otrzymał wiadomość, że obecnie istnieje duże zapotrzebowanie cementu do budowy portu w Kaniej na Krecie, która będzie trwała około 5-ciu lat, i że byłaby możliwość otrzymania dostaw na cement polski. Dotąd jest tam dostarczany przeważnie cement włoski. Poważna firma z Aleksandrii, posiadająca filje w Galacu, Piraeusie i Atenach, podjęła się chętnie zastępstwa jednej z fabryk cementowych polskich, ewentualnie zakupowała by go na własny rachunek, celem dostawy do Grecji i Egiptu.

3. Firma z Algieru ma zapotrzebowanie na drzewo budowlane, deski,łaty, oraz słupy i drzewo opałowe.

4. Firma z Rumunii pragnie importować z Polski: żelazka do prasowania, wyroby żelazno-lane emaljowane, przybory kuchenne z żelaza lanego, porcelanę, szkło, fajans, papier, manufaktury, wyroby skórzane.

5. Firma z Galacu pragnie nabywać w Polsce: cynk, blachę cynkową oraz szkło szybowe.

6. Firma rumuńska pragnie sponowadzać z Polski zabawki wszelkiego rodzaju, przybory biurowe i szkolne.

nie wzrósł, wynosił bowiem 38 480 klg. na sumę 5.182.889 zł. Oznacza to w porównaniu do poprzedniego miesiąca, dalszy wzrost o 10 proc., a w porównaniu z czerwcem 1926 r. przeszło 30 proc.

Giełda Warszawska w dniu 22-VII. b. r.

Table with 3 columns: W. Waluty, sprzedaż, kupno. Rows include Dolar, Londyn, Nowy-York, Paryż, Genewa.

Table with 3 columns: Papier procentowy, Dolarówka, Pożyczka dolarowa, kolejowa, 5% konwersyjna, 5% konwers. kol., 8% listy zastawne Banku Gosp. Krajowego i Banku Rolnego, obligacje komunalne, 4,5% ziemskie, 4% ziemskie, 4,5% warszawskie, 5% warszawskie, 8% warszawskie.

Table with 3 columns: A K C J E, Bank Handlowy, Bank Polski, Wzajem. spółk. zarobk., Cukier, Węgiel, Cegielni, Nobel, Lilpop, Młodziejów, Ostrowiec, Rudzki, Starachowice, Zyrauw, Haberbusch, Borkowski.

Odroczenie podatku gruntowego.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Ministerstwo Skarbu poleciło podległym mu organom odroczyć zaległe i bieżące należności podatku gruntowego do dnia 1 października 1928 r. bez pobierania kar za zwłokę wszystkim rolnikom, których plony rolne uległy zniszczeniu ponad 40% od klęsk powodzi i gradobicia.

Ulgi te czynione będą tylko w stosunku do rolników, którzy nie ubezpieczyli się od klęsk powodzi w zakładach ubezpieczeniowych w całości lub częściowo.

RYNEK KRAJOWY.

Materiały budowlane.

WILNO, 22-VII. Wapno białe loco skład Wilno: gatunek 1-szy 7.50 zł. za 100 klg. gat. II 6.50 zł. gips 15 zł. za 100 klg., cement 21.50 zł. za beczkę 180 klg., cegła budowlana normalna 90 zł. za 1.000 sztuk (z dostawą) blacha żelazna 1 zł. za 1 klg., blacha ocynkowana 1.35 zł., gwoździe budowlane 11.50 zł. za skrzynię 16 klg.

LWÓW, 22-VII. Na rynku materiałów budowlanych sytuacja wyjątkowo ciężka. Brak tranzakcyj tłumaczy się zastojem budowlanym. Tendencja słaba. Notowano: cegła loco cegielnia 70-75 zł. (1.000 szt.), dachówka loco cegielnia (1.000 sztuk) 155 zł.

BYDGOSZCZ, 22-VII. Ceny hurtowe materiałów budowlanych loco Bydgoszcz: cegła 60 zł. za 1.000 sztuk loco cegielnia, dachówka 90 zł., smoła z węgla kamiennego 40-50 zł. za 100 klg. netto, smoła drzewna 1 gat. 55 zł. za 100 klg netto, cement 20.50 za beczkę, kreda 16 zł. za 100 klg.

RYNEK MIJSCOWY.

N a b i a ł .

WILNO, 22-VII. Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notuje ceny w hurcie. Masło wyborowe prima 1-szy gat. 5 zł. za 1 klg. II gat. 4.80, ser trapiistów 2.50, masło niesolone w detalu od 4.80 do 6 zł. klg., serkowi zwykły z 1 klg. 1.60, mleko od 0.25 do 0.35 zł. za litr.

Tendencja zwykła, dowóz średni. (j)

Polecam pp. Rolnikom doskonałą zniwiarę, oryginalną szwedzką „ARVIKA-VIKING”, ze stalowym kołem biegowym i ślimakowymi trybami. W celu ułatwienia nabycia udzielam wyjątkowo dogodnych warunków wypłaty. Interesującym się wysyłam katalog opisowy. Zygmunta Nagrodzki, Wilno, Zawalna 11-a. 4881-3

Ceny w Wilnie w dniu 22-go lipca 1927 r. w hurcie.

Table with 2 columns: Description, Price in Wilno. Includes Ziemliopłody, Mleko, Mięso, Tłuszcz, Nabiał, Ceny rynekowe, Warzywa, Skóry.

Więści z kraju.

ŁUCK.

Kursy dla pracowników samorządu gminnego województwa wołyńskiego

Pierwszy na Wołyniu kurs dla pracowników samorządu gminnego w województwie wołyńskim tudzież osadników, zamieszkałych w okręgu województwa, zorganizowany został staraniem Urzędu Wojewódzkiego, przy poparciu finansowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz zainteresowanych związków komunalnych.

Kurs trwał od 16 maja do 11 czerwca 1927 roku. Przybyło na kurs ogółem 37 słuchaczy, w tej liczbie pracowników urzędów gminnych (większych) 33, magistratów 2, osadników wojskowych 2.

Pod względem narodowościowym: Polaków 26, Ukraińców 9, Rosjan 2.

Pod względem wykształcenia: z wykształceniem niższym 18, średnim nieukończonym 10, ukończonym 9.

Otwarcia kursu dokonał wojewoda wołyński p. Mech w dniu 16 maja r. b. w obecności prelegentów i słuchaczy. Kierownictwo kursu objął nacelnik Wydziału Samorządowego Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego p. Sleszyński. Obowiązki gospodarza kursu pełnił urzędnik Wydziału Samorządowego p. Kobylecki.

Oprócz teoretycznych wykładów, słuchacze zostali obznajomieni praktycznie z biurowością i rachunkowością urzędów gminnych, prowadzeniem gminnych kas pożyczkowszczepnościowych oraz przysposobieniem wojskowem. Przynależnością wojskowem kierował p. por. Adamski z 24 p. p.

Ponadto w czasie trwania kursu urządzono następujące wycieczki:

1) Dnia 19.V 1927 r. zwiedzono zabytki miasta Łucka; w czasie wycieczki udzielali szczegółowych informacji p. Suszyński.

2) Dnia 22.V r. b. zwiedzono rezerwy miejską oraz miejski ogród pomologiczny w Łucku, nado w Kiwercach gminy Poddebce, pow. łuckiego, miejsce uboju.

3) Dnia 6.VI r. b. zwiedzono pod przewodnictwem inspektora Związków Kom. Twerdochliba i sekretarza Sejmiku Łuckiego p. A. Waligórskiego Państwową Szkołę Rolniczą w Trościancu, pow. łuckiego. Wyjaśnienie udzielali nauczyciele szkoły.

4) Dnia 9.VI r. b. zorganizowano pod przewodnictwem agronoma łuckiego Sejmiku p. Kiersnowskiego wycieczkę do Czarukowa, pow. łuckiego celem zapoznania się ze stosowaniem nawozów sztucznych na pólkach doświadczalnych, urządzonych i prowadzonych przez Wydział Powiatowy Sejmiku Łuckiego.

Dnia 12.VI r. b. wyjechali słuchacze kursu pod przewodnictwem wojewódzkiego inspektora Zw. Komunalnych p. Twerdochliba do powiatu rówieńskiego. W wycieczce brał udział także agronom p. Kiersnowski. Zwiedzono wzorowo urządzoną kolonję czeską Kwasilów, a w szczególności odlewnię oraz browar i kilka większych gospodarstw rolnych. W Równem członkowie przyjezdu miasta oprowadzili wycieczkę po mieście, zwiedzono szczegółowo elektrownię, żłobek i laboratorium miejskie tudzież urząd gminy rówieńskiej, mającej siedzibę w mieście Równem.

W dniu 11 czerwca 1927 r. odbyło się uroczyste zamknięcie kursu przy udziale wszystkich słuchaczy, prelegentów, wice-wojewody p. Działowitowskiego - Gintowta i naczelnika Wydziału Samorządowego p. Sleszyńskiego.

Ze względu na zarządzone wybory do reprezentacji związków komunalnych termin egzaminów został odroczone do jesieni.

Słuchacze kursu zostali przez cały czas pobytu w Łucku z bezpłatnego pomieszczenia w koszarach garnizonu wojskowego tudzież obiadów po znizonych cenach w tanej kuchni Koła Polek.

Wydatki, związane z organizacją kursu, wynoszą złotych 2668.35.

WOROPAJEWO

P o ż a r .

Dnia 19 b. m. we wsi Ziency, gm. woropajewskiej na szkodę Ignacego Lysionka i innych spłonęły 22 mieszkalne domy, wraz z zabudowaniami, jeden kof i dwie owcy.

OSÓWEK.

Z a b ó j s t w o .

Dnia 19 b. m. w ogrodzie folw. Osówek gm. ilskiej został zabity nożem lub bagnetem Władysław Boczkowski lat 30. Sprawca zabójstwa narazie nie ujawniony.

Sensacje niepolityczne.

Niezwykle zwyczaje mieszkańców wysp Filipińskich.

Misjonarz de Snick w pewnym piśmie misyjnym podaje ciekawych szczegółów o obrzędzie pogrzebowym na wyspach Filipińskich. Plemię Ifugaów mieszkające w górach jednej z tych wysp, niemal zupełnie jeszcze niecywilizowane, hołduje straszemu zwyczajowi polowania na głowy ludzkie. I tak dwunastoletniemu chłopcu niejakemu Malajonowi wracającemu wyczeranym do swej wioski, „myślów” z innego plemienia uciał podstępnie głowę, zadając mu z tyłu straszny cios w kark. Misjonarz opowiada, że był obecnym na pogrzebie młodego Malajona i przypatrzył się tej całej pogańskiej, wstrętnej uroczystości.

Zrana już w dniu pogrzebu, rozległy się w górach dalekim echem, niesamowite hałasy. Poganie, przy dźwiękach swych pierwotnych instrumentów muzycznych tańczyli, a ponieważ uroczystość wymaga specjalnych kostiumów, tancerze więc mieli na sobie stroje przepisywane, składające się z białych kapeluszy i wstążek uwiązanych na nogach i rękach. Na plecach wisiał wór z wodką, z którego sterczały sztywne, długie włosy. Tańczyli rytmicznie uderzając w swe instrumenty zwane „Bang-Bang”. Tancerze zjawiali się w grupach złożonych z dziesięciu do piętnastu ludzi, a ojciec de Snick mówi, że w chwili jego nadejścia

taka właśnie grupa, wywijając swymi mieczami i tarczami, udała się do chaty, gdzie był zamordowany.

W jej wnętrzu znajdowało się ciało młodego Malajona w pozycji siedzącej, podparte kijami i na poziomie ułożonych deskach. Chłopiec dzierzył w ręku drewnianą dzidę. Ciało spuchnięte jak balon i o pekniętej miejscami skórze, przedstawiało widok obrzydliwy. Do trupa zbliżyły się kolejno niewiasty wyjąc przeraźliwie. Po chwili rozległy się straszne przekleństwa: duch Malajona wysłuchał musiał całej historii swej śmierci i zakłanano go, żeby się zemścił na swym mordercy. Matka chłopca z tępnym wyrazem twarzy, przykucnięta przed trupem i kąsa od czasu do czasu. Roje much obsiadły tymczasem trupa. Popołudniu, tego dnia, starzy kapłani odprawili w lesie ofiary, a potem cała ta zgraja pobiegła do chaty. Trupa porwano wśród dzikich ryków na ramiona. Malajon został zaniesiony w góry i umieszczony w jaskini w której przedtem jeszcze złożono broń, a to w tym celu, by dusza zmarłego mogła wyrwać swą zemstę na mordercy. Jaskinię uczestnicy pogrzebu po wielu ceremoniach zamurowali, a skoro po skończonej uroczystości wrócili do chaty zachowywali się jak szaleni i spili się w końcu do nieprzytomności, rodzajem piwa wyrabianego z ryżu.

Obcas lakierka zdradza złodzieja.

Między Nowym Jorkiem, a Bremem kursuje parowiec amerykański „George Washington”. Poza liczną załogą przewozi on ponad 2000 pasażerów i wiele tysięcy worków przesyłek pocztowych.

Pewnego dnia, podczas postoju w Plymouth, zauważono, że worki, zawierające przesyłki polecane, były porozrzucane i rozcięte, a wartościowsze sztuki wykradzione. Przeszukano cały okręt. Ani śladu złodzieja i skradzionych kosztowności. Dalsze śledztwa i poszukiwania pozostały bez skutku.

W drodze powrotnej do Ameryki, gdy statek znajdował się na pełnym morzu, zawiadomił służbowy oficer kapitan okrętu o nowej niesłychanej kradzieży. Włamanie do „safes'u”, w którym schowane były kosztowności. Były tam brylanty, perły, złoto i srebro wartości kilkuset tysięcy dolarów. Nadzwyczaj wyrafinowany złodziej nie pozostawił żadnego śladu po sobie. Kapitan był bezradny. Dokładna rewizja wszystkich pasażerów nie dała żadnego wyniku.

Aby uchronić okręt od dalszych kradzieży ustanowiono specjalne zarządzenia. Wszelkie przejścia do kabin, zawierających przesyłki pocztowe i wartościowe towary, były pilnie strzeżone. Drzwi zaopatrzone w specjalne zamki i przyrządy alarmujące.

Wielkie było zdumienie kapitana, gdy zauważył, że mimo wszystkich, śmiały włamywacz dokonał swego, ograbiając powrotnie worki pocztowe. Skradziono papierów wartościowych, akcji, czeków itp. za 740.000 dolarów. Kapitan nie posiadał się ze złości. W Plymouth nie pozwolił nikomu z pasażerów opuścić statku, zawezwał słynnych detektywów oraz policję.

W drodze do Bremeni przystąpiono do dokładnych poszukiwań. W pewnej szafie, przeznaczonej na paczki pocztowe znaleziono pró-

ne puszki od konserw, butelki od wody sodowej, nożyki do gołeniasa i t. p. Wynikało stąd, że złodziej zamknął się w schowku, podczas jazdy dokonał kradzieży i umknął przez otwór, wybity w ścianie kabiny i oczywiście jak w powieści kryminalnej, pozostawił po sobie ślad w postaci — obcasa od zniszczonego bucika lakierowego.

Po nitce do kłębka. Detektywi zaczęli gorączkowo pracować. Przy należnym do obcasa bucik znaleziono na nodze palacza okrętowego. Biedny robotnik znalazł trzewik wśród śmieci, lecz przyciśnięty do ściany, wspomniawszy pewnego osobnika, o którym wiedział, że jest ślepyim pasażerem. Oświadczenie palacza skierowało detektywów na prawdziwy trop.

Na okręcie zapanowało zamieszanie. Jeden pasażer widział w drugim domniemanego złodzieja. Poszukiwania trwały kilka dni. Nikt nie przypuszczał, że opryszek przebrany był za marynarza i sam brał udział w poszukiwaniu. A gdy wreszcie detektywi poznali go, powstała łańcuch kinematograficzna scena pościgowa.

Uciekający złodziej biegł jak wiewiórka po schodach, chował się za kominami, ginął w maszynowni i sypał prześladowcom miał węglowy w oczy, wstrzymując ich na chwilę od pościgu. Za opryskiem gonili dwaj detektywi i setki pasażerów, tłocząc się i przeskakując sobie wzajemnie. Przechwycony po kilkugodzinnym pościgu złodziej przyznał się do winy, tłumacząc, że opuściwszy niedawno więzienie po czteroletnim pobycie powetować chciał każdy rok więzienia zdobyciem jednego miliona.

Niestety, gdyby był poprzedzał na dwóch pierwszych kradzieżach, byłby bogatym człowiekiem do końca życia. Lecz, do trzech razy sztuka!

wojstomskiej został uderzony kółkiem w głowę Piotr Piszczako, lat 21, zam. m. Wojstom, przez mieszkańca wsi Jurdyki Władysława Worobjewa. Piszczako w drodze do szpitala w dniu 17 b. m. zmarł. Sprawca aresztowany.

WOLKOWSZCZYZNA.

U t o n i ę c i e .

Dnia 17 b. m. w czasie kąpieli na jeziorze Łuki utonął Piotr Kurłowicz lat 18, zam. w Wolkowszczyzna gm. przebrodzkiej.

OPSA.

Nagły zgon.

Dnia 16 b. m. w drodze do lekarza z Kozian do Opsy zmarł nagle Stanisław Pietruszko, zam. m. Opsa.

SŁOBODA.

P o ż a r .

Dnia 15 b. m. w lesie państwowym około wsi Obabie, gm. słobódzkiej wybuchł pożar, który jednak nie poczynił żadnych większych strat, gdyż wypalił jedynie mech na przestrzeni 2200 mtr. Przyczyna, prawdopodobnie rzucony papieros.

WOJSTOMSK.

Ładna zabawa.

Dnia 17 b. m. podczas bójki na zabawie we wsi Jurdykach gm.

Dziś: Apolinarego B. M.
Jutro: Bt. Kuneg. P.
Wschód słońca—g. 3 m. 38
Zachód „ „ „ g. 19 m. 47

WOJSKOWA

— **Dodatkowa komisja przeglądowna.** W celu dania możności stawiania się na komisję przeglądowną wszystkim tym poborowym, którzy z jakiegokolwiek bądź powodu nie uczynili tego w czasie przepisany — funkcjonować będą do końca roku 1927 dwa razy w miesiącu komisje przeglądowne, przyczem pierwsza, z serji tych komisji, odbędzie się w dniu 2 sierpnia r. b. w gmachu przy ul. Bazylijskiej 2. (S)

Z POCZTY.

— **Taryfa przekazów telegraficznych.** Przy nadawaniu przekazów telegraficznych zastosowana jest taryfa składająca się z następujących opłat pocztowych:
Przy przekazie do zł. 10—10 gr., od 10 zł. do 25 zł.—25 gr., od 25 zł. do 50 zł.—40 gr., od 50 do 100 zł.—60 gr., od 100 zł. do 250 zł.—80 gr., od 250 do 500 zł.—1 zł. 20 gr., od 500 zł. do 750 zł.—1 zł. 60 gr. i od 750 zł. do 1000 zł.—2 zł.

Prócz tego do sumy tej doliczają się następujące koszty:
a) opłata dodatkowa bez względu na wysokość przekazywanej sumy 0,5 zł.
b) z należności manipulacyjnej, za sporządzenie przekazu 10 gr.
c) z należności za wyrazy w stosunku od ilości tych wyrazów.
d) za posiedzenie doręczyci (o ile nie chodzi o przekazy adresowane na poste-restante lub do zamiejscowego urzędu doręczyci).
Opłaty powyższe są pobierane w gotówce. (j)

SPRAWY SZKOLNE.

— **Piętnaście posad kierowników szkół w Wilnie do objęcia.** Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłosił konkurs na 15 stanowisk kierowników 7 klasowych publicznych szkół powszechnych w m. Wilnie. Kandydaci z pełnymi kwalifikacjami, którzy obecnie w zawodzie nauczycielskim nie pracują, powinni wnieść należny udokumentowany podania bezpośrednio do Kuratorium, załączając do nich odpowiednie dokumenty.

Nauczyciele czynni winni składać podania w drodze służbowej, załączając własnoręcznie napisany życiorys.
Podania należy składać do dnia 1. VIII. 27 r.
— **Echa zbiorowej wystawy szkół zawodowych.** Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego wyraził uznanie dla pracy dyrektorów i kierowników szkół zawodowych wszelkich stopni i rodzajów, którzy przyczynili się do osiągnięcia przez szkolnictwo świetnych rezultatów na wystawie zbiorowej szkół zawodowych województwa wileńskiego.

Jednocześnie kurator wyraził uznanie Komitetowi Wystawy i Komitetowi Redakcyjnemu Jednostki Szkół Zawodowych.

— **Komisje rodzicielskie przy szkołach średnich ogólnokształcących.** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydało zarządzenie, że przy większości

szkół średnich ogólnokształcących zarówno państwowych jak i prywatnych istnieją Komisje Rodzicielskie, które mają za zadanie utrzymywać łączność między gronem nauczycielskim, a rodzicami, dopomagać szkole w wychowaniu młodzieży i opiekować się nią, zwłaszcza poza szkołą.

W szczególności Komitety popierają zabiegi szkoły nad wychowaniem fizycznym młodzieży, starając się o fundusze na cele leczenia młodzieży (wysyłanie do uzdrowisk, na kolonie wakacyjne, wycieczki i t.p.) i rozłączają nad młodzieżą opiekę moralną pozaszkolną.

Poszczególne Komitety tworzą same dla siebie statut i legalizują go u władz politycznych. M-stwo W. R. i O. P. nie ustaliło zasad struktury i organizacji Komitetów ze względu na różnorodność potrzeb szkół w różnych dzielnicach Rzeczypospolitej.

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— **Nowy związek.** Pan komisarz rządu na m. Wilno zatwierdził ostatnio statut nowopowstałego Związku Fryzjerów. (S)

— **Walne zebranie Związku Dozorców Domowych.** W dniu 28 b. m. odbędzie się doroczne walne zebranie Związku Dozorców Domowych. Celem zebrania będzie wybór nowego zarządu. (S)

Z KASY CHORYCH

— **Zarząd Kasy Chorych m. Wilna** na posiedzeniu w dniu 18 b. m. zatwierdził m. in. następujące sprawy: wydelegował czł. Zarządu p. J. Gładowskiemu i d-ra Rafesa do Warszawy w związku z zarządzeniami państwowych władz nadzorczych; uchwalił wystąpić do władz nadzorczych o zwiększenie etatów dla 2 higienistek Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem przy Kasie Chorych, wobec prowadzenia przez Kasę nadal wspomnianej Stacji, której działalność wciąż wzrasta; przyjął do wiadomości szereg okólników i zarządzeń władz nadzorczych, a m. in. 1) że zasiłek, wypłacany karmiącym (art. 30 i 33 Ustawy), przysługuje li tylko tym matkom, które karmią swe dzieci pierśmią; 2) o potrzebie uzgodnienia przez Kasę kont osobowych ze stronami zainteresowanymi (poszczególni pracodawcy) przez wysyłanie im wyciągów z ich kont; 3) o zezwoleniu władz nadzorczych, w porozumieniu z Min. Spraw Wojskowych, na zawieranie umów ze szpitalami i sanitarnymi zakładami wojskowymi na leczenie na rachunek Kasy przez te zakłady swych sanitariuszek, ubezpieczonych w K. Ch.; zatwierdził d-ra Toczyłowskiego jako czasowego zastępcę lekarza rejonowego (rejon Snipski); w związku ze zwiększeniem w Przychodni Centralnej przyjęć lekarzy internistów, a zmniejszeniem ich w Przychodni na Antokolu, gdzie zostanie natomiast prowadzone przyjęcie lekarzy specjalistów chorób kobiecych i dzieci, zaprosił od dn. 1-go sierpnia dr. N. Czarnockiego na jedną godzinę przyjęć do Przychodni Centralnej; zatwierdził sprawozdanie przewodniczącego z zacydowanych spraw, m. in. o udzieleniu urlopów dr. Zaleskiemu (choroby kobiece) od 18.VII do 1.IX, z zastępstwem na ten czas przez d-ra Klemczyńskiego i dr. Globusowi (choroby skórne) od 15-go b. m. z zastępstwem przez dr. Ginsburga. 4887

ROZNE.

— **Koncesje na wyroby tytułowe nie mają amatorów.** Na terenie powiatu wileńskiego-trockiego wakuje 257 koncesyj na drobną sprzedaż wyrobów tytułowych.

— **VI Międzynarodowy Kongres Pracowników Umysłowych.** Dn. 26, 27, 28 i 29 września r. b. w Paryżu odbędzie się VI Międzynarodowy Kongres Pracowników Umysłowych, organizowany przez Międzynarodową Konferencję Pracowników Umysłowych. Porządek obrad między innymi obejmuje sprawy umów zbiorowych i typowych, wymiany intelektualnej, sytuacji urzędników, własności intelektualnej, roli pracowników umysłowych w racjonalizacji pracy, ubezpieczeń od ryzyka zawodowego i t. p. Inteligenckie związki zawodowe, chcąc wziąć udział w kongresie, otrzymują wszelkie informacje od Polskiej Konfederacji Pracowników Umysłowych: Warszawa, Szpitalna 1 m. 3, telefon 128-43.

— **Rozkład jazdy statków do Werek i z powrotem.**
Odchodzą z Wilna do Werek w dni świąteczne i niedziele o godz. 8—8.30—9—9.30—10—10.30—11—11.30—12—12.30—13—13.30—14—14.30—15—15.30—16—16.30—17—17.30—18—18.30—19—19.30—20—20.30.
Odchodzą z Werek do Wilna od godz. 7-mej do 21-ej włącznie z półgodzinnymi przzerwami.
W dni powszednie odchodzą z Wilna o godz. 9.10—10—11—12—13—14—15—16—17—18—18.30—19—19.30—20—20.15.
Odchodzą z Werek od godz. 7.30 do 21-ej z godzinnymi przzerwami.

Ceny biletów: Wilno—Połpińska I kl. 50 gr., II kl. 40 gr. Wilno—Wołkumpia I kl. 70 gr., II kl. 60 gr. Wilno—Kalwaria I kl. 80 gr., II kl. 60 gr. Wilno—Werk I kl. 1 zł., II kl. 80 gr.

Bilet z prawem powrotnej jazdy na wszystkich statkach, ważny w przeciągu dwóch dni kosztuje 1 zł. 50 gr.
Dzieci do lat 9-ciu płać połowę ceny biletu. Za rowery i psy pół biletu. (j)

Teatr i muzyka.

— **Teatr Polski (sala „Lutnia“).** Dziś „Szkoła kokot“.

— **Najbliższą premierą** będzie „Panna Flute“.

Radjo.

SOBOTA 23 lipca.
Warszawa 10 kw. 1111 m.
12.00. Sygnał czasu. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Nadprogram. Komunikaty P. A. T.
13.00. Przerwa.
13.15. Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. L. Dworakowskiego, p. Roman Jasiński (fort.).
Utwory: Schumann, Bach, Rubinstein, Berlioz, Chopin i in.
18.35. Komunikaty P. A. T.
19.15. Rozmaitości wypowie p. L. Lawiński.
19.35. Odczyt p. t. „Co każdy o mleku wiedzieć powinien“ z działy „Hygiena“ wygł. dr. Cezary Wichrowski.
20.00. Komunikat rolniczy.
20.30. Koncert wieczorny. W przerwie biuletyn „Messager Potona“ w języku francuskim. Transmisja koncertu z Doliny Szwajcarskiej. Koncert operowy organizowany przez A. Sielskiego wespół z Wydziałem Oświaty i Kultury Magistratu m. st. Warszawy i Polskiem Radjo. Wykonawcy Orkiestra A. Sielskiego, p. D. Gutowska (spiew), p. U. Macner (spiew) i p. M. Rębakowa (akomp.). Utwory: D'Aubera Verdigio, Meyerbeer Rossiniego, Bizeta, Czajkowskiego, Massenet i in.
22.00. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Sygnał czasu, komunikaty policji. Nadprogram, komunikaty P. A. T.

22.30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz“.

Niezwykła transmisja radjowa.

Dyrekcja „Polskiego Radja“ w porozumieniu z Państwowym Urzędem Wychowania Fizycznego i Przeprosobienia Wojskowego organizuje niezmiernie ciekawą transmisję. Mikrofon Radiostacji warszawskiej odda mianowicie radjosłuchaczom fragment z życia obozu przysposobienia wojskowego w Puławach.
Radiostacja warszawska, organizując tę transmisję, uczuliła również ustne porozumienie za pośrednictwem fal radiowych między uczniami, przebywającymi w obozie i ich rodzicami. Będzie to ogromnie ciekawy i nowy w historii radjołoj eksperymet.
O szczegółach transmisji i jej terminie, poinformują programy radjowe.

Na wileńskim bruku.

— **Zatzymanie przemytników.** Wywiadowcy Urzędu Sledczego zatrzymali Mowszę Feldmanna zam. Jagiellońska 3 i Chaima Tontaka zam. W. Pohulanka 2, z 7 kg. tytoniu lotewskiego, pochodzącego z przemytu.

— **Wyjaśnienie się.** Po przeprowadzonym dochodzeniu w sprawie samobójstwa Józefa Sakowicza zam. Turgielska 24, ustalono, że rewolwer, z którego wymieniony został w nocy z dnia 16 na 17 b. m. na szkodę p. Albiny Klekowskiej zam. Brzeg Antokolski 19, gdzie wraz z rewolwerem był skradziony zegarek męski i inne rzeczy na ogólną sumę 100 zł. Wymieniony Sakowicz był kilkakrotnie notowany w tut. Urzędzie, jako złodziej mieszkaniowy, oraz dwukrotnie karany przez Sąd Okręgowy w Wilnie za kradzieże.

— **Zginął syn.** Witoldowi Parszulo zam. Kalwaryjska 40, zginął syn Mikołaj lat 16, który w dniu 18 b. m. wyszedł z domu i dotychczas nie powrócił.

— **Kradzieże.** Michelowi Lichtmacherowi zam. Wapienka 3, skradziono różną bieliznę ogólnej wart. 300 zł.
— **Głith Bruk zam.** Antokolska 130, nocy wczorajszej nieznanymi sprawcy za pomocą otwarcia okienki skradli garderobę męską i damską, bieliznę, oraz biuterję, wart. 2.500 zł.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!
Uprażmie proszę Pana Redaktora o łaskawe zezwolenie złożenia za pośrednictwem Pańskiego poczytnego organu wyrazów serdecznej wdzięczności tym wszystkim Polakom i Białorusinom, którzy jeszcze przed orzeczeniem Sądu Obywatelskiego w mojej sprawie drogą listową lub ustną zechcieli zaznaczyć swe stanowisko, pełne życzliwości i sympatii w związku z moim wystąpieniem w sprawie posta Wojewódzkiego i ogłoszeniem w tej sprawie przez Sąd Saskański motywów do wyroku, charakterystycznych w niedopuszczalnie dwuznaczny sposób moją działalność.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku Stanisław Swianiewicz

Szanowny Panie Redaktorze!
W związku z artykułem wybitnego znawcy dziejów i młośnika zabytków Wilna, p. L. Uz. pod tyt.:
„Parę słów o źródłach do dziejów Ostrzy Bramy i klasztoru karmelickiego“, zamieszczonym w nr. 164 (913) „Kurjera Wil.“ z dn. 22. VII. 27 r. uprażmie proszę Sz. Redakcję o zamieszczenie w najbliższym numerze następujących sprostań:

1) **Wystawa Ostrobramska**, zorganizowana przez Dyrekcję B. ki Puol. i Uniw. w Wilnie, skatolowaby, a raczej zintwentaryzowaly po zamknięciu na zyczenie i z polecenia dyr. Rygla 2 osoby p. Marja Obrubańska oraz niej podpisana, której nazwisko w wyżej wspomnianym artykule zostało przekręcone na „Dryżówna“

2) **Nazwisko rytownika** z pocz. XIX w., O. Mauritiusa, karmelity bozego, z stato podane na wystawie Ostrobramskiej jako „Skrzycki“ w/g Rastawieckiego „Słownika rytowników polskich“ (Poznań 1886, str. 207), stosownie do uwagi właściciela miedziorty, p. L. Abramowicza. Kwesja, czy jest to omyłka Rastawieckiego, rubrycelli, która podaje nazwisko O. Mauritusa Pczykiego, przeora karmelitoów, a w/g której ustala nazwisko rytownika p. L. Uzięto, pozostaje zatem jeszcze otwartą.

Dla ściśtości pozatem zaznaczyć wypada, że nazwisko „Pzycki“ przekręcił na „Pzycki“ nie „Kurjer Wil.“, igdyż w art. prof. St. Matusiaka p. t. „Wystawa Ostrobramska“ w nr. 156 (905) z dnia 13. VII. 27 r. rytownik ten podany jest jako Maurycy „Skrzycki“, omyłk zaś pozostał

Szanowny Panie Redaktorze!
W związku z artykułem wybitnego znawcy dziejów i młośnika zabytków Wilna, p. L. Uz. pod tyt.:
„Parę słów o źródłach do dziejów Ostrzy Bramy i klasztoru karmelickiego“, zamieszczonym w nr. 164 (913) „Kurjera Wil.“ z dn. 22. VII. 27 r. uprażmie proszę Sz. Redakcję o zamieszczenie w najbliższym numerze następujących sprostań:

1) **Wystawa Ostrobramska**, zorganizowana przez Dyrekcję B. ki Puol. i Uniw. w Wilnie, skatolowaby, a raczej zintwentaryzowaly po zamknięciu na zyczenie i z polecenia dyr. Rygla 2 osoby p. Marja Obrubańska oraz niej podpisana, której nazwisko w wyżej wspomnianym artykule zostało przekręcone na „Dryżówna“

2) **Nazwisko rytownika** z pocz. XIX w., O. Mauritiusa, karmelity bozego, z stato podane na wystawie Ostrobramskiej jako „Skrzycki“ w/g Rastawieckiego „Słownika rytowników polskich“ (Poznań 1886, str. 207), stosownie do uwagi właściciela miedziorty, p. L. Abramowicza. Kwesja, czy jest to omyłka Rastawieckiego, rubrycelli, która podaje nazwisko O. Mauritusa Pczykiego, przeora karmelitoów, a w/g której ustala nazwisko rytownika p. L. Uzięto, pozostaje zatem jeszcze otwartą.

Dla ściśtości pozatem zaznaczyć wypada, że nazwisko „Pzycki“ przekręcił na „Pzycki“ nie „Kurjer Wil.“, igdyż w art. prof. St. Matusiaka p. t. „Wystawa Ostrobramska“ w nr. 156 (905) z dnia 13. VII. 27 r. rytownik ten podany jest jako Maurycy „Skrzycki“, omyłk zaś pozostał

pełnił „Dziennik Wileński“ w nr. 148 z dn. 3. VII. 27 r., drukując artykuł p. L. Uzięto p. t. „Inwentaryzacja Ostrobramskiej“, która to omyłkę sprostał autor powyższego artykułu w nr. 155 tegoż pisma z dn. 12. VII. 27 r. w następnym swym artykule p. t. „Po wielkich uroczystościach“, (Z powodu zamknięcia Wystawy Ostrobramskiej).

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku.

Helena Dregéówna.

Szanowny Panie Redaktorze!
Uprażmie prosimy o łaskawe zamieszczenie w Jego poczytnym piśmie następującego:

Od pewnego czasu po miesiące chodzą podejrzanymi osobnikami, którzy zbierają ofiary na rekomy „film polski“, oświadczając że chodzi im o zebranie pieniędzy na film koronacyjny, którego organizatorzy ponieśli niby deficyt.

Poniżaż my nie mamy nic wspólnego z zbieraniem jakichkolwiek ofiar i akcja owych osobników przynosi nam szkodę moralną, pragniemy tę sprawę wyswiecić za pośrednictwem prasy.

Dołączamy, iż narwał się skierowaliśmy celem zbadania do komendy P. P.

Z poważaniem
Serg. Rubinow.
Dyrektor Tow. „Swiatilim“.

Pokój brzeski.

W wydawanym przez bolszewików miesięczniku „Nowy Mir“ ukazały się ciekawe wspomnienia A. Joffe, który był pierwszym przewodzącym bolszewickiej delegacji na pokojowej konferencji z mocarstwami centralnymi w Brześciu-Litewskim.

22 grudnia 1917 r. bolszewicy złożyli jak wiadomo na konferencji swoją deklarację o zasadach demokratycznego pokoju bez aneksji i kontrybucji z samookreśleniem się narodów. Po upływie 3 dni—pisze Joffe—ku „najwyższemu zdziwieniu“ bolszewickich dyplomatów, reprezentanci mocarstw centralnych oświadczyli, że się na powyższe zasady zgadzają.

Był to ewenement przez czerwoną Moskwę nieoczekiwany, ewenement, który zresztą b. przedko się wyjaśnił.

„Chociaż nie można było wątpić — zdaniem autora — że jest to jedna wielka obuda i myśmy o tem nie wątpli, jednakże ten bezwstyd z jakim nasi przeciwnicy zaraz na następnych posiedzeniach „odcyfrowali“ swoje pojmowanie tych zasad, ogłoszonych przez nas i jako-by przyjętych przez nich był dla nas nie mniejszą niespodzianką, jak początkowa ich, frazeologiczna aprobata. Niemcy wraz ze swymi sojusznikami w swojej bezczelności szli o wiele dalej, aniżeli można było oczekiwać i myśmy wkrótce zupełnie jasno zrozumieli, że ugoda z nimi jest niemożliwa, a możliwym jest tylko poddanie się, (t. j. przyjęcie ultimatum).

Jednakże chcąc zupełnie wyjaśnić kres żądań swoich adwersarzy, sowiecka delegacja została na miejscu, przyjmując udział w dalszych posiedzeniach, żeby wysłuchać projektu umów, proponowanych przez Niemcy, Austro-Węgry, Bułgarię i Turcję. Delegacja bolszewicka przyjmowała do wiadomości bez kontrowersji wszelkie propozycje przeciwników, a cel jej polegał na przeciaganiu pertraktacji i na przeważeniu ich ze specjalnym polemizmem i dialektycznym mistrzostwem pro foro externo—dla rewolucjonizowania mas. W tym celu na cele sowieckiej delegacji postawiony został Trocki.

Lider delegacji mocarstw centralnych Kühlmann — zdaniem Joffe — nie zdawał sobie zrazu sprawy z sytuacji i sądził, że bolszewicy dla ocalenia swego prestige'u rewolucyjnego będą nieustępliwi w słowach, lecz w rzeczy samej pójda

na bardzo szerokie ustępstwa. Był on nawet gotów dopomóc sowieckiej delegacji, przynając nominalnie jej zasady. Przekonawszy się jednak, że bolszewicy działają naserjo, dyplomaci niemieccy zaczęli się nużyć pertraktacjami i wyrzucić bolszewikom, że wszystkie ich przemówienia wygłaszane są „dla ulicy“. Rzecz się zaciągnęła.

W spieraniu się o to, czym jest właściwie samookreślenie narodu, ubiegło trzy miesiące i nastąpi wreszcie chwila, kiedy i sowiecka delegacja musiała wreszcie tę sprawę zakończyć.

Revolucja w środkowej Europie nie chciała wybuchnąć, a z drugiej strony niemieckie warunki pokoju były tak straszne, że nawet bolszewicka ręka wzdygnęła się ich podpisać. Wówczas to poraz pierwszy powstała idea: „pokoju nie podpisujemy, wojny nie prowadzimy, demobilizujemy naszą armię i bezbronni apelujemy do rewolucyjnego sumienia niemieckiego i austrowęgierskiego proletariatu“.

Deklaracja Trockiego została wysłuchana wśród martwej ciszy.

Niemcy oczekiwali, że po pierwszych słowach nastąpi oświadczenie o zgodzie na podpisanie pokoju. Lecz gdy Trocki skoczył mówić, nikt nie chciał zabrać głosu, tylko Kühlmann zamruczał coś o konieczności zebrania plenum, na co sowiecka delegacja po krótkiej naradzie odpowiedziała odmownie.

Zebrawi rozeszli się w nastroju ponurym, pertraktacje zostały zakończone, 18 lutego 1918 roku Niemcy rozpoczęli ofensywę na Piotrogród.

W komunistycznej partii — opowiada Joffe — powstała poważna rozbieżność zdań. Jedni z Trockim na czele, byli za tem, aby dalej trzymać się taktyki „ani wojny, ani pokoju“, która była stawką na rewolucję niemiecką. Samo posuwanie się wojsk niemieckich, które nie może się odbywać bez wszelkiego sprzeciwu, bo chłopci i robotnicy chwycą za oręż i będą musieli rozpocząć partyzancką wojnę, podobną ku temu grabieżą i gwałtem pułków niemieckich — będzie musiało w szybszym tempie rewolucjonizować początkowo wojska niemieckiej ofensywy, a następnie i cały lud pracujący Niemiec — rozumowali ci nasi towarzysze. Gdyby nawet trzeba było ponieść ofiarę z Piotrogradu i Moskwy, gdyby nawet potrzeba było oprzeć się aż o Ural, to tylko przy tego rodzaju taktyce potrafimy wywołać rewolucję niemiecką, gdy tymczasem idąc na ustępstwa i podpisując teraz pokój zaprzędajemy netylko tę rewolucję, ale i rewolucję polską i fińskią.

inni, pod przewodnictwem Lenina, byli za „tą taktyką nabrania tchu“, albowiem na rewolucję liczyć na razie nie można. Na posiedzeniu Centralnego Komitetu partii, które odbyło się 22 lutego 1918 r. za natychmiastowem przyjęciem niemieckich warunków pokojowych opowiedziało się 7 głosów, a mianowicie: Lenin, Stasow, Zinowiew, Swierdłow, Stalin, Sokolnikow, Smilga; czterech było przeciwko tej decyzji: Bubnow, Jarockij, Bucharin, Łomow; wreszcie Trocki, Joffe, Dzierżyński i Krestinickij wstrzymali się od głosowania.

Na drugi dzień WCİK 126 głosami przeciwko 85-ciu przyjął niemieckie ultimatum.

Dr. D. Olsejlo
Choroby uszu, gardła i nosa
Jagiellońska 9—3. 4500
Przyjmuje od 9—10 rano,

KOWALSKINA
USUWA NAJSILNIEJSZE
BOLE GŁOWY

Krynica
Dr. Stanisław Lewicki
Dom pod „Trąbką“
ordynuje jak zwykle.

DRUKARNIA „PAX“
Ul. Św. IGNACEGO 5, WILNO.
Telefon Nr 9-93
Wykonuje wszelkie roboty drukarskie i introligatorskie szybko i dokładnie.

Plaga letnia!!
Muchy, pchły, komary, meszki...
„KATOL“ w przeciągu 20 MINUT wyteplia wszystkie owady w mieszkaniu.

„Optylot“ zakład optyczno-okulistyczny, najszkicej w Wileńszczyźnie...
„Optyk-Bubla“ Najstarsza firma w kraju...
„Optyk-Bubla“ Najstarsza firma w kraju...
„Optyk-Bubla“ Najstarsza firma w kraju...
„Optyk-Bubla“ Najstarsza firma w kraju...

Pianina
do wynajęcia. Reperacja i strojenie. Mickiewicza 24—9. Estko. 4813

Z powodu wyjazdu do sprzedania
bar „Imperial“, Sw. Janki I. Lokal nadaje się na wszelkie przedsięwzięcia.

Ogłoszenia do „Karijera Wileńskiego“
na najbardziej dogodnych warunkach

ADMINISTRACJA „Karijera Wileńskiego“
Jagiellońska 3.

Lekarz-dentysta
A. Kukujewa-Gawendo
przyjmuje: 10—2 i 4—6. Ul. Ad. Mickiewicza 24—9. W. Z. P. 16. 4840